

2017. február

Híreink

Donald Trump az első teljes elnöki munkanapján kiléptette az Egyesült Államokat a Csendes-óceáni Partnerségből, ezzel megosztva az amerikai mezőgazdasági termelőket. Egy részük úgy tekint a döntésre, mint a szebb jövő feltételére, mások féltik a betervezett növekedést a többnemzetes paktumból való kihátrálástól. Az egyezség (TPP) még nincs egy éves, a tizenkét aláíró nemzet közül csak Japán ratifikálta. Ha működni kezd, a szabadkereskedelmi terület az EU duplája lett volna. Az Obama kabinet igen nagy erőket fektetett a létrehozásába. A japán miniszterelnök szerint az egyezmény az Egyesült Államok, és annak 250 millió fogyasztója nélkül értelmetlen. (www.bbc.com)

A szokatlanul hideg tél miatt zöldséghiány van Európában. Arizona állam termelőit folyamatosan zaklatják az európai kereskedők, ebben az időszakban az arizonai sivatag az Egyesült Államok salátatára. 2005-ben hasonló volt a helyzet, de akkor az európaiak még nem kértek igazolásokat, tesztek és mérési eredményeket. Probléma még, hogy a szállítás adja az ár kétharmadát, és az amerikai és európai csomagolások különbözők. A szállítmányok egy része ennek ellenére már elindult. (www.freshplaza.com)

Az Ananas Anam, brit startup vállalkozás innovatív és környezetbarát ruhaipari alapanyagáról, a Piñatex™ nevű textilről híres. A nem szőtt anyag az ananász leveleiből készül. A készítési eljárás hét év fejlesztésébe került a cégnek, de ma már minőségi textiliákat forgalmaz, amelyek mezőgazdasági melléktermékből készülnek. A gyártás bevezetése a gyümölcsstermelők számára újabb bevételi forrást jelent, anélkül, hogy ehhez külön vizet vagy bármilyen új anyagot kellene felhasználniuk. Természetesen mind a technológiát, mind a készterméket szabadalom védi. (www.ananas-anam.com)

Új-Zéland legújabb almafajtája a Dazzle (káprázat), amelyet a Royal Gala után a legnagyobb dobásnak tartanak a helyi termelők. Mintegy 20 évnyi nemesítés után most próbaképpen 100.000 oltványt telepítenek helyben, és néhány ültetvény más országba is kerül. Mivel világ-fajtává (Global Brand) szeretnék tenni, a világon bárhol keresik a termelőket, hogy csatlakozzanak a nagy, piros, édes almát népszerűsítő csapathoz. (www.stuff.co.nz)

Saint Louis, Egyesült Államok egyik általános iskolájának tanára észlelte, hogy a gyerekek éhesek az iskolában. Azonnal akcióba kezdett, és bátorította a gyerekeket és szüleiket, hogy csatlakozzanak az „Almát az Oktatásért” kampányhoz. (Vegyél egy almát, segíts egy diáknak.) Az online fényképes akcióért az Almatermelők Egyesülete 5.000.- dollárt fizetett az iskolának, amiből egy egészséges étellekkel teli éléskamrát rendeznek be. Így egy akción belül kétszer is ehetnek az iskolások. Talán mindkétszer almát... (scholarshipnews.net)

Egy olasz (bersciai) kezdő vállalkozás zöldségtermelő konyhai berendezést fejleszt és forgalmaz. A mini üvegház belül szabályozza a fényt, a nedvességet, a hőmérsékletet, és recepteket kínál a termelhető zöldségekhez: a paradicsomon kívül mintegy 30 termés érhető el, és a cég fejleszti az elérhető termelési programokat is. A grow-boxot kínálják éttermeknek is, akik számára a szomszéd termelő sincs elég közel beszállítóként. (www.tomatopiu.com)

A Kanári-szigeteken ismét termelnek vörös banánt. Ennek a fajtának pirosas-lila héja van, kisebb és keskenyebb az ismert banánnál. Színe és jó íze miatt a világ sok helyén szeretik. Genetikailag közel van a kanári-banánhoz, emiatt ott könnyű termelni. Előnye a szép színe, és hogy könnyen süthető, bár a hagyományos banánnál kesernyésebb az íze. Ma már nemcsak tudományos céllal, de a helyi piacokra is termelik. (www.freshplaza.com)

Ghánai, egyetemről visszatért lányok gondolkodtak azon, mit tehetnek a klímaváltozás, a szegénység, a városiasodás és a munkanélküliség ellen. Erre látszott alkalmas találmánynak a bambuszkerékpár, amely részben mozgékonyabbá teszi a helyi vidékieket, részben exportcikké is vált, munkalehetőséget biztosít. Az első fejlesztések nem sikerültek, csak a sokadik ötlet vált megvalósíthatóvá, de ma nemcsak profitot termel a vállalkozás, de arra is jut belőle, hogy a helyi gyerekek ingyen kapnak a bicikliből. A hátrányos helyzetük miatt főként nőket foglalkoztatnak a manufaktúrában, és most újabb gyárak alapítását tervezik. (ghanabamboobikes.org)

Bangladesben néhány banántermelő csomagolt banán termesztésébe fogott, mert arra nagyobb a piaci kereslet. Az ötletgazda, Sujammel Haque és tanácsadója meggyőzték a szomszédokat is a nagyobb hozzáadott értékről. A helyesen alkalmazott zsákok esetén (amelyek már korán, a fán a banánfürtökre kerülnek) termésvédő vegyszerből is kevesebbet kell használnia a termelőnek. A technika a mangó- és a guava-piacon már népszerűvé és keresetté vált. (www.thefinancialexpress-bd.com)

A dublini egyetem kutatói azt találták, hogy egyes természetes keményítők a bélfóra karbantartásával és a jóllakottság-érzés kiváltásával segítik fogyasztóik vércukorszint-szabályozását. Ezek a keményítők megtalálhatók a banánban, burgonyában, gabonákban. Olyan ehető rostok, amelyek segítik a bélműködést. Nagyon sok tanulmány foglalkozik ezek egészségre gyakorolt hatásával. (www.onlinelibrary.wiley.com)

Fókuszban

Új banán-csomagolóanyag

Costa Rica mezőgazdasági exportjának több mint harmada banán. A banánt mintegy 50 millió méter polietilén fóliával csomagolják: ezzel 39-szer lehet körbetekerni a Dunántúl méretű szigetet.

A csomagolásra használt polietilén mintegy 20 – 1000 év alatt bomlik le teljesen. Emiatt néhány helyi egyetemista elhatározta, hogy jobb megoldást keres. A három diák olyan anyagot fejlesztett ki banánból, amely ötször ellenállóbb a hagyományos zacskóknál, nem igényel hőt az előállításához, 18 hónap alatt lebomlik, és készíthető olyan felülettel, amely megköti a rovarirtó szereket. Az egyetem vegyészmérnök hallgatói ezzel a termékkel megnyerték a 2016 év végi innovációs vásár díját.

A fejlesztés során sok ötletet próbáltak ki és vetettek el. Végül a működő alapötlettől – cellulóz acetát és a megfelelő hozzáadott növényi alapanyagok – számított három héten belül előállt a Bantú műanyag zacskó – ahogy a terméket ők nevezték. Az anyag előállítása is természetbarát: nem kell hozzá hő, hiszen a hő az anyag bomlását gyorsítja. Gyorsan bővül a felhasználások ötlettára: készíthető az anyagból eldobható evőeszköz is, és az egyetem már betiltotta a lassan lebomló műanyag szigetelő anyagok alkalmazását a saját területén, így a diákok látják, hogy nagyobb a kereslet az új anyagra, mint a banán csomagolása. A diákok most az ipari gyártási technológián dolgoznak.

A kezdeti sikerek növelik lelkesedésüket, és a diákok igyekeznek mindent megtudni a lebomló műanyagokról. Látják, hogy munkájuknak komoly gyakorlati jelentősége van. Igyekeznek minél több témába vágó tudományos cikket elolvasni, eljutni odáig, hogy előbb-utóbb saját vállalatot is alapíthassanak a fejlesztésre.

Az egyetem professzora, akitől a kutatási ötlet származik, látta, hogy a vegyésztan hallgatók unták az órákat, mert nem találtak kapcsolatot az élet és a tanult elméleti anyag között. Szerinte a kutatásnak hatalmas előnye, hogy a gyakorlati jelentőségre is felhívta a diákok figyelmét. Ebben az esetben életté vált a szándék, hogy a nulláról induló diákok eladható termékkel, eladható tudással jelenhetnek meg a piacon az egyetem elvégzése után.

(thecostaricanews.com)

www.facebook.com/itotechnik

www.itotechnik.hu

